

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/90/2025
Identifikačné číslo spisu: 3116208211
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:3116208211.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: W. V. M., H., narodený XX. W. XXXX, Z., Č. XX, zastúpený: PROGNOSTIK, Malacky, Jánošíkova 1577/25, IČO: 56 181 957, proti žalovanému: B. Š., narodený XX. V. XXXX, X. I. O., B. K. XXXX/XXX, o odstránenie drobných stavieb s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12C/48/2016, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 16. apríla 2025 sp. zn. 8Co/80/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne napadnutým uznesením sp. zn. 8Co/80/2024 z 16. apríla 2025 zamietol návrh žalobcu na opravu rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Co/80/2024 zo dňa 27. novembra 2024, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 12C/48/2016 zo dňa 26. júna 2024. Dôvodil, že v rozsudku odvolacieho súdu sa nevyskytla žiadna taká chyba v písaní alebo v počítaní, alebo iná zrejma nesprávnosť, pre ktorú by bol daný dôvod na vydanie opravného uznesenia. Nie je prípustné vykonať opravu rozsudku podľa predstáv žalobcu. Z uvedených dôvodov odvolací súd návrh žalobcu na vydanie opravného uznesenia nepovažoval za dôvodný, a preto návrh žalobcu zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) zastúpený občianskym združením PROGNOSTIK, Jánošíkova 1577/25, 901 01 Malacky, IČO: 56 181 957.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

4. Podľa § 427 ods. 1 CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané

opravné uznesenie, lehota plyníe znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

5. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie je otázkou zákonitosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m.m. napr. IV. ÚS 35/02 a II. ÚS 323/2010, III. ÚS 550/2012). Aby dovolanie vyvolalo zamýšľané právne následky a dovolací súd mohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie vecne prejednať, musia byť splnené všetky podmienky o prípustnosti. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a spĺňalo zákonom vyžadované náležitosti, vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené nielen všetky kumulatívne, ale zároveň súčasne.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

9. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak

- a) bolo podané oneskorene,
- b) bolo podané neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné,
- d) nemá náležitosti podľa § 428,
- e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo
- f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

10. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, schváleného občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (R 39/2020).

11. Aby boli splnené všetky podmienky prípustnosti dovolania a dovolací súd mohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum, je procesnou povinnosťou dovolateľa podať a formulovať svoje dovolanie

tak, že pri zachovaní podmienky včasnosti jeho podania zároveň bude splnená podmienka náležitosti dovolania, vrátane povinného právneho zastúpenia v zmysle § 429 CSP. To znamená, že ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, dovolateľ je povinný v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré dovolaním napáda (§ 427 ods. 1 CSP), podať dovolanie právne perfektné, t.j. spĺňajúce všetky zákonom požadované náležitosti v zmysle § 428 a § 429 CSP; prípadne vady už podaného dovolania v tejto lehote odstrániť tak, aby všetky zákonom požadované náležitosti spĺňalo. Jediná (výnimočná) procesná situácia, kedy súd poskytne dovolateľovi dodatočnú lehotu na odstránenie väd, sa týka výlučne vady podľa § 429 ods. 1 CSP, a to len za predpokladu absencie, resp. nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom; o čo ale v prejednávanej veci nešlo. Opačný záver, podľa ktorého, ak by pre právne relevantné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku pri zachovaní stanovenej dvojmesačnej dovolacej lehoty postačovalo len podanie akéhokoľvek blanketného, neúplného, nesprávneho alebo nezrozumiteľného dovolania a dovolateľ by mohol vady takéhoto dovolania účinne odstraňovať aj po uplynutí tejto lehoty (v podstate až do vydania rozhodnutia odvolacím súdom), je v rozpore s koncepciou prísneho režimu koncentrácie sporového konania, ktorá sa vzťahuje na inštitút dovolania upravený Civilným sporovým poriadkom (porov. § 430, § 434, § 427 ods. 1 v spojení s § 436 ods. 1 a contrario CSP), ako aj s ustanoveniami zákona vymedzujúcimi podmienky prípustnosti dovolania (§ 419 až § 435 CSP).

12. Dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 8Co/80/2024-544 z 16. apríla 2025 obsahuje riadne poučenie o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP).

13. Napriek náležitému poučeniu odvolacím súdom bolo zistené, že dovolateľ nemá právnické vzdelanie, nevykazuje znaky dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP a podal dovolanie, ktoré nespísal advokát. Z obsahu spisu je zrejmé, že dovolateľ nepreukázal zastúpenie advokátom v dovolacom konaní a ani nepreukázal zodpovedajúce právnické vzdelanie, oprávňujúce ho na spísanie dovolania (§ 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP). Dovolateľ na podanie dovolania splnomocnil občianske združenie PROGNOTIK, Jánošíkova 1577/25, 901 01 Malacky, IČO: 56 181 957 (viď plnomocenstvo č.l. 556-558), pričom žiadne iné plnomocenstvo na zastupovanie dovolateľa v dovolacom konaní udelené advokátovi sa v súdnom spise nenachádza.

14. Pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že v danom prípade posudzoval aj možnosť uplatnenia výnimky z povinného zastúpenia v dovolacom konaní podľa § 429 ods. 1 písm. c) CSP, keďže dovolateľ na zastupovanie v dovolacom konaní splnomocnil občianske združenie PROGNOTIK, Jánošíkova 1577/25, 901 01 Malacky, IČO: 56 181 957 a dospel k záveru, že túto výnimku nie je možné v danom spore aplikovať. Z ustanovenia § 429 ods. 2 písm. c) CSP vyplýva, že povinnosť byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom neplatí, ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti CSP zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanom prípade sa žalobca podanou žalobou proti žalovanému domáhal odstránenia celých drobných stavieb - chlieva a kôlne, postavených na parc. č. 297/2, zapísané na LV č. XXX pre k.ú. G. G.. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca sa podanou žalobou domáhal ochrany svojho vlastníckeho práva, pričom na základe predmetu sporu a obsahu spisu nie je možné prejednávaný spor považovať za spor s ochranou slabšej strany (spotrebiteľský spor, antidiskriminačný spor, individuálny pracovnoprávny), resp. ho nie je možné subsumovať pod jednu z výnimiek z povinného zastúpenia advokátom v zmysle § 429 ods. 2 písm. c) CSP. Najvyšší súd preto uzavrel, že občianske združenie PROGNOTIK, Jánošíkova 1577/25, 901 01 Malacky, IČO: 56 181 957 nie je osobou oprávnenou na zastupovanie žalobcu v dovolacom konaní v zmysle výnimiek uvedených v § 429 ods. 2 písm. c) CSP.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že nebola splnená osobitná podmienka

prípustnosti dovolania stanovená v § 429 ods. 1 CSP o povinnosti zastúpenia advokátom a spísania dovolania advokátom a preto nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie vecne prejednať. Z tohto dôvodu najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

17. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol pri aplikácii ustanovenia § 451 ods. 3 veta druhá CSP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.